

NALLEKONSERT med MALMÖ SYMFONIORKESTER

Den klassiska Melodifestivalen

lördag den 13 februari

kl 12, 14 & 16

P-O Johansson, dirigent

Nu är det dags att rösta fram årets bästa klassiska melodi. Orkestern tävlar med varandra i en storslagen symfonisk duell. Publiken röstar och Nalle sitter i juryn. Katti Hoflin är programledare.

PS

Konsertens specialinbjudna instrument är klarinett

Onsdag 17 februari, Mozart efter jobbet

CAROLINE före MOZART

I foajén till buffén kl 17.00 liten release-konsert med Caroline Leander och musiker-vännerna Bosse Håkansson, slagverk MSO, Anders Lorentzi, bas. Låtar från hennes nya CD - "Under my Heart".

Kl 18.00 Malmö SymfoniOrkester
Vassily Sinaisky dirigent
Brit Halvorsen, flöjt
MOZART Flöjtkonsert nr 1
MOZART Symfoni nr 39

Caroline Leander. Foto: Michael Tegnér

Biljettkassan 040-34 35 00/Köp direkt på www.mso.se

MALMÖ SYMFONIORKESTER

MALMÖ KONSERTHUS
TORS DAG 11 FEBRUARI 2010 KL 19,30

RACHMANINOV

MALMÖ SYMFONIORKESTER
DANIEL RAISKIN dirigent
SERGIO TIEMPO piano
Marika Fältskog, konsertermästare

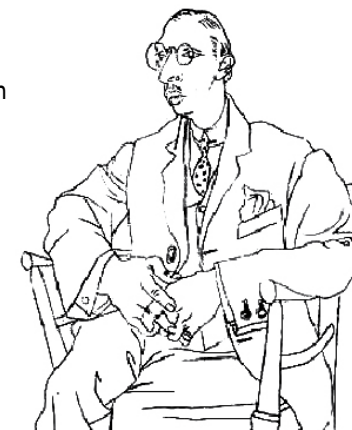
PJOTR TJAJKOVSKIJ (1840-1893)
Vojevoden, symfonisk ballad op 78 / 13 min

SERGEJ RACHMANINOV (1873-1943)
Rapsodi över ett tema av Paganini i a-moll op 43 / 25 min
Introduktion och 24 variationer
PAUS

JÖRGEN DAFGÅRD (f 1964)
Mosaïque Vibrante,
premiär av reviderad version / 12 min

IGOR STRAVINSKIJ (1882-1971)
Eldfågeln, balettsvit (1945) / 30 min
Introduktion
Eldfågelns förspel och dans
Variationer
Pantomim I
Pantomim II
Pas de deux (Eldfågeln och Ivan Tsareviti)
Pantomim III
Rondo (Flickornas ringdans)
Helvetesdans
Vaggsång
Sluthymn

DANIEL RAISKIN dirigent

Sedan 2005 är Daniel Raiskin chefsdirigent för tyska Staatsorchester Rheinische Philharmonie, nyligen förlängdes kontraktet till 2013. Från och med säsongen 2008/2009 är han dessutom chefsdirigent för Arthur Rubinsteins filharmoniska orkester i Lodz, Polen. Raiskin rankas som en av de mest mångsidiga musikerna i sin generation och hade hunnit etablera sig som en framstående altviolinist innan han beslutade sig för att satsa på en ny karriär som dirigent.

Raiskin föddes 1970 i S:t Petersburg och är utbildad i den främsta rysk-europeiska traditionen. Han studerade viola i S:t Petersburg, Amsterdam och Freiburg. Samtidigt studerade han orkesterdirigering för Lev Savitj i S:t Petersburg och tog mästartklasser för bl a Neeme Järvi, Mariss Jansons, Milan Horvat och Jorma Panula. Raiskin har dirigerat i några av världens mest prestigefyllda konsertsalar, däribland Musikverein i Wien, Berlin Philharmonie, Berlin Konzerthaus, Concertgebouw i Amsterdam, Tonhalle Zürich,

Köln Philharmonie, S:t Petersburgs filharmoni, Victoria Hall i Genève, Sala Verdi del Conservatorio Milano, Mozarteum i Salzburg och Lincoln Center i New York. År 2002 utsågs Daniel Raiskin till förste gästdirigent för Wroclaws filharmoniska orkester W Lutoslawski. Med denna orkester har han varit på en rad hyllade turnéer runtom i Polen, Tyskland, Österrike, Schweiz, Belgien och Holland. Daniel Raiskin har samarbetat med solister som Natalia Gutman, Shlomo Mintz, Benjamin Schmid, Peter Jablonski, Alexej Ljubimov m fl. Han tar sig gärna an nyskriven musik och har framfört musik av bl a Alfred Schnittke, Arvo Pärt, Mark Anthony Turnage, Peteris Vasks, Aulis Sallinen, Anders Hillborg och Sofia Gubajdulina.

Aktuella och framtida engagemang inkluderar konserter med bl a S:t Petersburgs filharmoniker, Hong Kong Sinfonietta, Stuttgarts Kammarorkester, Stavangers Symfoniorkester och Sveriges Radios Symfoniorkester.

SERGIO TIEMPO piano

"A colourist in love with the infinite variety a piano can produce." (Gramophone Magazine)

Som en av de stora pianovirtuoserna i sin generation har den argentinsk-venezuelanske Sergio Tiempo snabbt blivit aktad och omtyckt över hela världen. Hans mamma, pianisten Lyl Tiempo, satte honom vid pianot redan innan han var tre och snart därefter gjorde han sitt första framträdande. Därpå följde TV-medverkan samt konserter i London och vid Menton-festivalen. När han var 14 år, 1986, debuterade han i serien Great Pianists i Concertgebouw, Amsterdam. Konserthen spelades in och var den första i raden av många skivutgivningar, de flesta producerade av skivbolaget JVC Victor. Sergio har också spelat in en rad hyllade skivor på EMI:s "Martha Argerich presenterar"-serie och på Deutsche Grammophon bl a musik av Rachmaninov som fick fem stjärnor av Classic FM och BBC Music Magazine.

De stora scenerna i Europa och övriga världen har alla haft besök av Sergio Tiempo. I december 2009 debuterade han med recitaller i Wigmore Hall, London och i Konserthuset i Wien. Han har återvänt flera gånger till Japan där han genomfört inte mindre än sju turnéer. Han har dessutom givit flera dubbelkonserter med sin syster Karin Lechner. Syskonparet har också turnerat i Sydamerika och Europa i sällskap av sin mamma. Sergio har genom åren vunnit flera priser, lovordats av press och publik och är omgiven av många av världens absoluta toppmusiker och inflytelserika orkestrar. Den argentinska stjärnpianisten Martha Argerich är en av hans mentorer och största inspirationskällor.

PJOTR TJAJKOVSKIJ

Vojevoden, Symfonisk ballad

Namnet Pjotr Tjajkovskij leder gärna tankarna till verk som Nötknäpparen, Romeo och Julia, de fyra symfonierna, violinkonserten och första pianokonserten, men mer sällan till den mindre kända symfoniska balladen Vojevoden. Hans opus 3 från 1869, en ofullbordad opera, bär visserligen också detta namn, men det är ett av hans sista verk, Vojevoden för orkester opus 78, komponerad två år före hans död, som nu ska framföras. Verket är endast till namnet kopplat till hans tidiga operaförsök. Det korta tonpoemet har en dramatisk handling som bygger på en novell av Adam Mickiewicz. Vojevoden, en polsk patriotisk lantbrukare, sluter upp i polska armén för att gå i krig och försvara sitt fosterlands frihet. Väl hemkommen finner han frun i famnen på sin tidigare älskare. Vojevoden beslutar sig för att ta livet av dem båda, men faller i stridens hetta olyckligtvis offer för en kula från sitt eget vapen. Verket inleds med ett svagt ostinato, dramatiken stiger efterhand mot det olycksbådande och dramatiska slutet.

Tjajkovskijs romantiska orkestermusik har nått en enorm popularitet och placerar honom i främsta ledet av ryska tonsättare. Hans verk tillhör med sina fängslande melodier och teman musikhistoriens mest spelade inom genrer som balett, solokonsert och symfoni.

© Rolf Martinsson

Tjajkovskij ca 1890 i Odessa

SERGEJ RACHMANINOV

Rapsodi över ett tema av Paganini

Temat som behandlas är hämtat från ett av Paganinis capricci. Det hade redan visat sig slitstarkt och användbart hos Schumann, Liszt och Brahms och har ständigt återvänt hos senare tonsättare som Szymanowski och Lutoslawski. Temat har t o m vandrat ner i knatteligan och varierats av Andrew Lloyd-Webber. Rachmaninov kallar sitt verk rapsodi trots att det är frågan om tema och 24 variationer. Förmodligen ville han betona en viss frihet i förhållande till den åldersstigna formen. Han inleder inte heller med temat utan med en variation. Temat dyker upp först i avsnitt två.

Förutom Paganini-temat användes det likaledes slitstarka Dies irae-temat ur den gregorianska dödsmässan. Detta tema blev nästan till en signaturmelodi hos Rachmaninov. Det har också blivit standard i film- och TV-musik då man vill antyda kosmisk skräck. Utan att ha hört en enda mässa vet de flesta TV-tittare att då temat tutar är det riktigt illa (dies illa för att vara lite papistiskt vitsig). I en balett som Fokine koreograferade 1937, berättas historien om Paganini som sålde sin själ till djävulen (det trodde många under hans livstid). Variation 11-18 skildrar en rad kärleksepisoder (betalningen för själen, förutom att bli en jävel på violin). Djävulen får representeras av Dies irae-temat. Detta är naturligtvis religiöst nonsens. Dies irae syftar på Guds vredes dag - den dag då djävulen rimligtvis ligger och skakar

Rachmaninov 1910

i ett hörn av helvetets isigt djupaste kretsar. Men det gav väl både Rachmaninov och Fokine fasen i. Verket skrevs 1934.

© Tore Eriksson

JÖRGEN DAFGÅRD

Mosaïque Vibrante

Mer om Jörgen på www.jorgendafgard.com

"I Mosaïque Vibrante (1999-2000) har jag tagit fasta på polariteten mellan musikens modellkaraktär och dess fysiskt konkreta sida. Små fragment avlöser varandra. Ordningen kastas om och spänningsfält uppstår här och där mellan det faktiskt inträffade och det förväntade. Det är en lek med minnet och syntaxen - nu känner jag igen mig, men vänta, hur var det nu? - där förbiflimrande pusselbitar ger ledtrådar till ett större sammanhang." Verkkommentaren är tonsättarens egen om verket som uruppfördes år 2000 på Musikhögskolan i Malmö av Helsingborgs Symfoniorkester och som här får premiär i en reviderad version. Redan i öppningstakterna slås man av den delikata, franskinspirerade och luftiga instrumentationen och det sparsmakade tonmaterialet. Som lyssnare kommer man rakt in i verket redan från början. Musiken är sökande och, som titeln antyder, mosaikartad. Ord som

brottstycken, igenkänning och variationer passar väl in på det man hör. Klarinetten har en ledande roll, stråkarna accentuerar med svällande ackord och crescendo, brassen är dämpat och de djupa stråkarna spelar pizzicato. De dynamiska höjdpunkterna blir allt påtagligare och snart kulminerar det korta verket i intensitet och är borta lika plötsligt som det började.

Jörgen Dafgård tillhör sin generations mest framgångsrika tonsättare och han blev redan kort efter sin kompositionsutbildning vid Musikhögskolan i Malmö representerad i flera stora sammanhang nationellt såväl som internationellt. Hans briljanta orkesterverk Slöjor belönades år 2000 med första pris i Berwaldhallens kompositionstävling, vilket ledde till flera framföranden med Sveriges Radios Symfoniorkester. Även MSO, Göteborgs-symfonikerna och Kungliga Filharmonikerna har framfört verket sedan dess. Slöjor blev också uttaget som ett av tio finalverk i London till den välrenommerade internationella kompositionstävlingen Masterprize och verket fick därigenom en omfattande spridning i etern i Storbritannien och USA. Slöjor följdes av ett flertal verk som till exempel Sinfonia nr 1, beställt och uruppfört av Nordiska Kammarorkestern med Christian Lindberg som dirigent och stråkorkesterverket Volo uruppfört av Musica Vitae under ledning av Peter Sundkvist.

© Rolf Martinsson

IGOR STRAVINSKIJ

Eldfågeln

Stravinskij ca 1930

Eldfågeln var den första av de tre stora baletter Stravinskij komponerade för Djagilevs Ryska balett. Premiären 1910 blev en stor succé och Stravinskij förfärdigade direkt (1911) en svit. Denna använder samma jätteorkester som baletten och visade sig svårgenomförbar för normala symfoniorkestrar på grund av alla extramusiker. Av denna anledning omarbetade Stravinskij materialet till en ny svit, 1919, för en betydligt mindre besättning. För säkerhets skull gjorde han ytterligare en version 1945. Medan orkestreringen har något av en meskalindrogad Rimskij-Korsakov över sig, står harmoniken och balanserar mellan Den nya ryska skolan, Richard Strauss och Debussy, med glimtar av de grepp som senare skulle komma att dominera Stravinskijns musik.

Eftersom sviterna tagit över en del av balettens nästan konkreta illustrationer av handlingen, kan det vara en fördel att i stora drag känna till vad det hela handlar om: En natt förirrar sig den unge prins Ivan in i trollkarlen Kastsjejs förtrollade trädgård på jakt efter en eldfågel, som han upptäckt fladdrande kring ett träd med guldäpplen. Han lyckas fånga fågeln, men släpper den igen. Dessförinnan tar han emellertid en av dess fjädrar som pant. Därefter möter han tretton jungfrur och blir förälskad i en av dem, bara för att upptäcka att hon och de andra tolv är förtrollade (på ett specificerat sätt) av den osympatiska och till synes odödlige trollkarlen. När gryningen kommer måste prinsessorna återvända till trollkarlens slott. Prinsen slår ner slottsgrindarna och följer efter, men infångas genast av Kastsjejs vaktmonsterstyrka. Trollkarlen har den irriterande vanan att förvandla alla prinsar som kommer in i hans trädgård till sten och ska just till att granitförklara även Ivan, när denne kommer ihåg att han har "den magiska fjädern". Med hjälp av denna framkallar han Eldfågeln, som berättar att hemligheten med Kastsjejs odödlighet är att han förvarar sitt hjärta i ett ägg som ligger i ett skrin. Ivan får tag på skrinet och krossar ägget. Trollkarlen dör klädsamt nog, alla hans förtrollningar upplöses, alla förstenade prinsar blir åter till organisk materia och alla gifter sig.

© Tore Eriksson

